

فلسفه و منطق ۳

- ۱- با تغییر یک قضیه می‌توان به متضاد آن قضیه دست یافت که در مورد آن می‌توان گفت
- (۱) کمیت و کیفیت - قطعاً غلط است.
(۲) کمیت - اگر قضیه اصلی درست باشد قطعاً غلط است.
(۳) کیفیت - اگر قضیه اصلی درست باشد قطعاً غلط است.
(۴) کمیت و کیفیت - همواره یکی درست و یکی غلط است.
- ۲- در رابطه تناقض، صدق یک قضیه دیگری و کذب یک قضیه دیگری را نتیجه می‌دهد و مثال درست برای دو قضیه متناقض است.
- (۱) کذب - صدق - هیچ الف ب نیست و بعضی الف ب است.
(۲) صدق - کذب - هر الف ب است و بعضی الف ب نیست.
(۳) صدق - کذب - هر الف ب است و بعضی الف نیست.
(۴) کذب - صدق - هر الف ب است و بعضی الف نیست.
- ۳- در ارتباط با صدق و کذب دو قضیه متداخل کدام عبارت درست نیست؟
- (۱) اگر قضیه کلی درست باشد جزئی آن حتماً درست است.
(۲) اگر قضیه جزئی درست باشد کلی آن ممکن است درست باشد.
(۳) اگر قضیه کلی غلط باشد جزئی آن مجهول و نامشخص است.
(۴) اگر قضیه جزئی غلط باشد کلی آن ممکن است غلط باشد.
- ۴- اگر قضیه صادق «بعضی الف ب نیست» را نقیض کنیم سپس قضیه به دست آمده را عکس مستوی، کدام قضیه به دست آمده و صادق است یا کاذب؟
- (۱) هر ب الف است - کاذب (۲) بعضی الف ب است - مجهول (۳) بعضی ب الف است - کاذب (۴) بعضی ب الف است - کاذب
- ۵- کدام یک از احکام قضایا صدق و کذب قضیه آن همواره قطعی است؟ کدام یک از مثال‌ها مغالطه ایهام انعکاس است؟
- (۱) تضاد - هر الف ب است و هر ب الف است.
(۲) تضاد - بعضی الف ب است و بعضی ب الف است.
(۳) تناقض - بعضی الف ب است و بعضی ب الف است.
(۴) تناقض - هر الف ب است و هر ب الف است.
- ۶- دو قضیه «هیچ الف ب نیست و هر الف ب است» ممکن است هم‌زمان باشند ولی قطعاً هم‌زمان نیستند و در استدلال «هر گردویی گرد است پس هر گردی گرد است» مغالطه به واسطه صورت گرفته است.
- (۱) صادق - کاذب - ایهام انعکاس - معکوس کردن موجه کل به صورت موجه
(۲) صادق - کاذب - تعمیم‌های شتاب‌زده - عمومیت دادن موارد جزئی به سایر موارد
(۳) کاذب - صادق - تعمیم‌های شتاب‌زده - عمومیت دادن موارد جزئی به سایر موارد
(۴) کاذب - صادق - ایهام انعکاس - معکوس کردن موجه کلی به صورت کلی
- ۷- قیاس «هر جسمی دارای وزن است و هر جسمی دارای حجم است» چه نوع قیاسی است؟ در مورد آن کدام عبارت درست است؟
- (۱) اقتراعی حملی - موضوع و محمول نتیجه در مقدمات آن پخش است.
(۲) اقتراعی شرطی - مقدم و تالی نتیجه در مقدمات آن پخش است.
(۳) استثنایی متصل - مقدم و تالی نتیجه در مقدمات آن پخش است.
(۴) استثنایی منفصل - موضوع و محمول نتیجه در مقدمات آن پخش است.
- ۸- قیاس «رضا در کشتی است و کشتی حرکت می‌کند پس رضا حرکت می‌کند» یک قیاس اقتراعی حملی از نوع شکل است که در آن به واسطه مغالطه صورت گرفته است.
- (۱) اول - غلط بودن مقدمه اول - نتیجه‌گیری غلط
(۲) چهارم - اشتراک لفظ کشتی - عدم تکرار حد وسط
(۳) اول - تکرار نشدن مفهومی حد وسط - عدم تکرار حد وسط
(۴) چهارم - تکرار نشدن لفظی حد وسط - نتیجه‌گیری غلط
- ۹- قیاس «هر الف ب است و هر الف ج است» یک قیاس اقتراعی از نوع است که با نتیجه به واسطه نامعتبر و با نتیجه معتبر است.
- (۱) شکل دوم - موجه کلی - مثبت نبودن ب در مقدمات - موجه جزئی
(۲) شکل سوم - موجه کلی - مثبت نبودن ب در مقدمات - موجه جزئی
(۳) شکل سوم - موجه جزئی - مثبت نبودن ج در مقدمات - موجه کلی
(۴) شکل دوم - موجه جزئی - مثبت نبودن ج در مقدمات - موجه کلی
- ۱۰- کدام یک از اصول زیر جزو اصول مبنایی شناخت تجربی نیست؟
- (۱) پدیده‌ها خود به خود پدید نمی‌آیند.
(۲) طبیعت همواره یکسان عمل می‌کند.
(۳) هر پدیده علتی ویژه دارد.
(۴) یکی از راه‌های شناخت ما حس است.
- ۱۱- از اولین دانشمندی که مبانی علوم تجربی را پایه‌گذاری کرد شاگرد بود که علاوه بر تبخّر در فلسفه یک دانشمند نیز شمرده می‌شد همچنین او علاوه بر فلسفه در و هم کتاب نوشته و در مباحث درباره علیت و اقسام علت سخن گفته است.
- (۱) ارسطو - علوم طبیعی - طبیعیات و ریاضیات - مبانی طبیعت‌شناسی
(۲) افلاطون - علوم طبیعی - طبیعیات و ریاضیات - مبانی طبیعت‌شناسی
(۳) ارسطو - علوم تجربی و ریاضیات - مابعدالطبیعی
(۴) افلاطون - علوم تجربی - علوم تجربی و ریاضیات - مابعدالطبیعی
- ۱۲- ابزاری که بی‌واسطه به شناخت حقایق انسان را می‌رساند و ابزاری که ویژه پیامبران است به ترتیب و است و فیلسوف مسلمانی که در تبیین قواعد عقلی علوم طبیعی نقش بسزایی داشته است بود که در مورد قانون علیت معتقد بود
- (۱) دل و وحی - ابن‌سینا - یکی از قواعد اولیه تعقل است.
(۲) دل و وحی - ابن‌سینا - از تجربه و آزمایش به دست می‌آید.
(۳) ایمان و وحی - فارابی - یکی از قواعد اولیه تعقل است.
(۴) ایمان و وحی - فارابی - از تجربه و آزمایش به دست می‌آید.

۱۳- در مورد اولین دوره مباحث معرفت‌شناسی کدام عبارت درست نیست؟

۱) مباحث معرفت‌شناسی به صورت مستقل مطرح نبود.

۲) اولین دوره مباحث معرفت‌شناسی به دوره یونان بازمی‌گردد.

۳) میزان انطباق شناخت انسان با حقیقت از مسایل مورد توجه فلاسفه بود.

۴) بیشتر مباحث پیرامون ارزش و اعتبار شناخت حسی مطرح شده است.

۱۴- هرگاه بیان شود که «عقل و حس و شهود و وحی هر کدام در جای خود اعتبار دارند» و هرگاه بیان شود که «فایده داشتن به معنی درست بودن

است» و عقیده‌ای که معتقد است «امری که قابل بررسی تجربی نباشد بی‌معناست» و «تجربه‌گرایانی که به تجربه دینی در شناخت نیز معتقدند»

به ترتیب به کدام نظریه‌های شناخت‌شناسی مربوط می‌شود؟ و در میان این نظریه‌ها، امروزه کدام جریان بر سایر نظریه‌ها غلبه دارد؟

۱) ملاصدرا - پراگماتیسم - پوزیتیویسم - ویلیام جیمز و برگسون - تجربه‌گرایی

۲) علامه طباطبایی و ملاصدرا - نتیجه‌گرایی - آگوست کنت - دکارت و کانت - عقل‌گرایی

۳) ملاصدرا و علامه طباطبایی - پراگماتیسم - پوزیتیویسم - ویلیام جیمز و برگسون - تجربه‌گرایی

۴) فلاسفه مسلمان - عقل‌گرایی - تجربه‌گرایی - بیکن و کانت - عقل‌گرایی

۱۵- خدا اصطلاحی است که از نظر فلاسفه و همه موجودات با عنوان است و از نظر فلاسفه مسلمان از فارابی

تا فلاسفه مسلمان معاصر اثبات آن از طریق امکان‌پذیر است.

۱) فلسفی - مبدأ هستی و علت نخستین - واجب‌الوجود - استدلال عقلی ۲) دینی - مبدأ هستی و علت نخستین - واجب‌الوجود - استدلال عقلی

۳) دینی - خالق هستی و آفریننده - واجب‌الوجود بالذات - شهود درونی ۴) فلسفی - خالق هستی و آفریننده - واجب‌الوجود بالذات - شهود درونی

۱۶- فارابی بر مبنای محال بودن معتقد است که سلسله باید به پایان پذیرد و ابن‌سینا بر مبنای

معتقد است که سلسله باید به پایان پذیرد.

۱) تسلسل علل متناهی - علت‌ها و معلول‌ها - علت‌العلل - نیاز ممکن‌الوجود بالذات به واجب‌الوجود - علت‌ها و معلول - واجب‌الوجود بالذات

۲) تسلسل علل متناهی - ممکن‌الوجودها - علت‌العلل - نیاز ممکن‌الوجود بالذات به واجب‌الوجود - ممکن‌الوجودها - علت نخستین

۳) تسلسل علل نامتناهی - علت‌ها و معلول‌ها - علت‌العلل - نیاز ممکن‌الوجود بالذات به علت واجب‌الوجود - ممکن‌الوجودها - واجب‌الوجود بالذات

۴) تسلسل علل نامتناهی - ممکن‌الوجودها - واجب‌الوجود بالذات - نیاز معلول به علت - علت‌ها و معلول‌ها - علت‌العلل

۱۷- کدام عبارت در مورد نظر برتراند راسل در مورد برهان علت‌العلل درست نیست؟

۱) این برهان در بیان اولین علت، سفسطه‌آمیز و مغالطه‌آمیز است.

۲) هر چیزی باید علتی داشته باشد غیر از خدا که نباید علت داشته باشد.

۳) اگر چیزی بدون علت می‌تواند وجود داشته باشد این چیز می‌تواند خدا باشد.

۴) اگر چیزی بدون علت می‌تواند وجود داشته باشد این چیز می‌تواند جهان باشد.

۱۸- کدام عبارت در مورد ارتباط مفهوم فلسفه با عقل درست نیست؟

۱) فلاسفه وجه تمایز انسان از حیوان را عقل می‌دانند.

۲) منظور ارسطو از ناطق در تعریف انسان همان عاقل است.

۳) تحولات معنا و محدوده عقل با تحولات فلسفه گره خورده است.

۴) همواره از فیلسوفان به‌عنوان مهم‌ترین مدافعان عقل یاد می‌کنند.

۱۹- جامع‌ترین تعریف از عقل کدام تعریف است؟ شامل کدام استدلال‌ها می‌شود؟ کدام عبارت در مورد آن درست است؟

۱) توانایی است که به کمک آن استدلال می‌کنیم و از این طریق به دانش‌ها و حقایقی دست می‌یابیم - عموم استدلال‌های حوزه عقل نظری و عقل عملی - در حالت بالقوه در افراد مختلف یکسان است.

۲) توانایی انسان برای درک کلیات است - عموم استدلال‌های حوزه عقل نظری - در حالت بالقوه در افراد مختلف متفاوت است.

۳) استعدادی فطری در انسان برای کشف حقایق است - عموم استدلال‌های حوزه عقل نظری و عقل عملی - برخی از انسان‌ها قدرت عقلی بیشتر و بعضی قدرت عقلی کمتری دارند.

۴) موجودات مجرد از ماده‌ایی هستند که در قید زمان و مکان نیستند - استدلال‌هایی که به حوزه عقل عملی و افعال بی‌نیاز از ابزار مادی مربوط می‌شوند - بسیاری از فرشتگان که در قرآن کریم از آن‌ها یاد شده است همین موجودات عقلانی هستند.

۲۰- فیلسوفی که معتقد بود دستگاه فلسفی ارائه شده از سوی فیلسوفان در مورد جهان، ناظر بر واقعیت نیست بلکه حاصل تأملات ذهنی فیلسوفان

است بود که معتقد بود که عقل تنها از طریق می‌تواند به شناخت واقعیت نایل شود و در ارتباط با دیدگاه کانت در مورد

عقل کدام عبارت درست نیست؟

۱) فرانسیس بیکن - استدلال منطقی - عقل صرفاً یک دستگاه منطقی استدلال است.

۲) فرانسیس بیکن - استدلال منطقی - عقل نمی‌تواند وجود خدا را اثبات کند.

۳) اوگوست کنت - علم تجربی - عقل صرفاً یک دستگاه منطقی استدلال است.

۴) اوگوست کنت - علم تجربی - عقل نمی‌تواند وجود خدا را اثبات کند.